

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่อาศัยอยู่บนเกาะพระทองต่อการนำพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 ไปบังคับใช้ (2) เพื่อศึกษาปัญหาระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนบนเกาะพระทองในการนำพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ไปบังคับใช้ (3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวเกี่ยวกับการนำพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ไปบังคับใช้ และ (4) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาเกาะพระทองเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเชิงคุณภาพและวิธีการเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพนั้น ใช้การศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึก ส่วนวิธีการเชิงปริมาณนั้นใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจโดยการแจกแบบสอบถามเพื่อรับทราบความคิดเห็นของหน่วยงานรัฐ องค์การ

ระหว่างประเทศ หน่วยงานองค์กรอิสระ และชาวบ้านที่อาศัยอยู่บนเกาะพระทองของประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่า

1. การนำกฎหมายสิ่งแวดล้อมไปบังคับใช้ต้องสร้างร่วมมือในการประสานงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน ทำให้ลดความซ้ำซ้อนในการบริหารการจัดการการวางแผน สืบเสาะงบประมาณและสร้างความแตกแยกในชุมชน
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำกฎหมายสิ่งแวดล้อมไปบังคับใช้ของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน
3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำกฎหมายสิ่งแวดล้อมไปบังคับใช้: กรณีศึกษาเกาะพระทอง คือ กฎหมายที่กระจุกกระจายไปตามลักษณะของการควบคุมและประเภทของกิจการ ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อการจัดการ ตลอดจนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม กฎหมายสิ่งแวดล้อมจึงต้องเผชิญกับปัญหาความสับสนในโครงสร้างของกฎหมาย ความยุ่งยากในการอ้างอิง และปัญหาในการตีความ

ข้อเสนอแนะ

1. รัฐต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
2. ควรเร่งดำเนินการสำรวจการถือครองที่ดินรวมทั้งวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Zoning) ของพื้นที่เกาะระและเกาะพระทองโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน
3. ควรมีมาตรการสร้างหลักประกันความมั่นคงในการตั้งถิ่นฐานของชุมชน: โดยการจัดสรรที่ดินในบริเวณที่เหมาะสมสอดคล้องกับการดำรงชีวิตของชุมชน
4. ควรปรับปรุงแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในการทำการประมง ภาครัฐและภาคประชาชนบนหมู่เกาะพระทองและบริเวณใกล้เคียงกัน
5. ควรทบทวนนโยบายด้านการจัดการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของรัฐ โดยเฉพาะการประกาศพื้นที่หมู่เกาะพระทองและบริเวณใกล้เคียงเป็นอุทยานแห่งชาติ

This dissertation employed both qualitative and quantitative methods in the course of investigating the following topics: (1) the residents of Phra Thong Island and the challenges which they have encountered in implementing the Thai law entitled “The Enhancement and Conservation of Environmental Quality” enacted in B.E. 2535 (1992); (2) specific problems encountered by both state officials and Phra Thong Island residents in acting upon the requirements of the law; (3) factors which affected success or failure in meeting the requirements of the law; and (4) putative guidelines to be

applied in the development of Phra Thong Island in regard to the administration of natural resources.

Qualitative research was carried out through academic study and the analysis of relevant literature, including other academic research, minutes of meetings held in the public domain, Thai and English newspaper articles, and a series of in-depth interviews. The quantitative method was used in acquiring research data for analysis via the distribution of questionnaires to state agencies, international organizations, and independent agencies.

Findings are as follows:

(1) Environmental law and the process of its implementation can enhance cooperation and coordination, lead to improved exchanges of information, reduce waste, lessen bureaucratic burdens, and better help to meet the self-determined needs of local populations.

(2) The proper administration of the natural resources of Phra Thong Island is affected by different levels of understanding of the law and its interpretation.

(3) “The Enhancement and Conservation of Environmental Quality” law of B.E. 2535 (1992) is itself plagued with structural confusion and a lack of clarity. It also has deficiencies related to the implementation process which has lessened its potential in meeting the objectives of the law.

Suggestions are as follows:

(1) The government should adopt additional means of obtaining public participation in areas of environmental management under the existing law.

(2) Land surveys on Phra Thong Island should be carried out with dispatch, inasmuch as the rapid implementation of zoning laws is essential. However, the process of implementation requires community participation.

(3) Security should be enhanced in settlements and in regard to land appropriation. At the same time, account should be taken of the community's way of life.

(4) Conflicts between the private and public sectors at Phra Thong Island and nearby areas with regard to fishery rights need to be resolved.

(5) Revisions and improvements need to be made in regard to policy, and the maintenance and management of natural resources at Phra Thong Island. These changes need to be extended to all of the country, especially to national parks. Implementation should be swiftly and rigorously applied and enforced.